

Recomendación dirixida á Consellería de Política Social e Xuventude sobre retraso de valoración de discapacidade

Expediente: G.6.Q/13709/23

Santiago de Compostela, 5 de outubro de 2023

Sra. conselleira:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito de XXX referente ao retraso da valoración de discapacidade dunha persoa diagnosticada con esclerose múltiple.

ANTECEDENTES

1.No escrito indica

“Despois dun brote sufrido, a finais de Marzo diagnosticóuseme Esclerose Múltiple. Unha vez confirmada e obtido o informe médico, procedín a solicitar o recoñecemento dunha discapacidade a través do procedemento BS611A - Recoñecemento do grao de discapacidade (numero de entrada: ...) vía sede electrónica o día 24/04/23. Pasados 5 meses vexo que segue en estado "presentado". Diríxome a sede da Xunta de Galicia en Vigo e dinme que, mínimo, estamos falando de 1 ano, 1 ano e medio de espera. Teño 36 anos e esta enfermidade cambiou a miña vida xa que estou afectado por dores de cabeza e o que quero e empezar xa a avanzar de novo, non podo crer que con toda a documentación necesaria teña que esperar mais dun ano, preciso a súa axuda para axilizar este trámite...”.

2. Ante iso requirimos información a esa consellería, que nola remitiu. No informe sinala o seguinte:

“Primeiro. XXX, NIF XXX, compareceu perante a valedora do pobo mediante escrito de queixa no que indica: ...

Segundo. De acordo coa información facilitada polo Servizo de Dependencia e Autonomía Persoal:

O 24/04/2023 presentouse unha solicitude de valoración do grao de discapacidade de XXX (en adiante a persoa interesada).

De acordo coa normativa de aplicación, os expedientes de recoñecemento do grao de discapacidade (iniciais ou de revisión) deben tramitarse por orde de entrada agás no caso de que o órgano competente entenda que existen razóns de interese público obxectivamente motivadas que permitan alterar este orde.

Ademais, dásele prioridade ás solicitudes urxentes polos seguintes motivos debidamente xustificadas: a) Acceso ao emprego e ás ensinanzas reguladas onde exista reserva de prazas para persoas con discapacidade. b) Solicitudes de axudas/subvencións sometidas a prazos. c) Menores de 18 anos. d) Maiores de 90 anos. e) Pensión non contributiva ou prestación por fillo a cargo. f) Caducidade da valoración do grao de discapacidade. g) Existencia dun procedemento aberto, xudicial ou administrativo, relativo á violencia de xénero, que poida verse afectado polo recoñecemento e cualificación do grao de discapacidade.

Tamén se lle dá prioridade na valoración de discapacidade ás persoas incluídas nas seguintes patoloxías: ELA, ataxias rapidamente progresivas, distrofias musculares e escleroses múltiples de evolución rápida, enfermidades metabólicas con trastornos motores, neoplasias en estadio IV.

Os supostos declarados prioritarios ou de urxencia deben ser tramitados con carácter previa ás solicitudes de prioridade estándar.

Non consta no expediente da persoa interesada ningunha documentación que xustifique unha tramitación urxente ou prioritaria, razón pola cal a amentada solicitude ten a consideración de "prioridade estándar".

Non é posible efectuar a data de hoxe unha estimación da data previsible para a valoración.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS E TÉCNICAS

Primeira. A Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas sinala no artigo 71.2: "2. No despacho dos expedientes gardarase a orde rigorosa de incoación en asuntos de homoxénea natureza, salvo que polo titular da unidade administrativa se dea orde motivada en contrario, da que quede constancia".

Tal e como se indicou nos antecedentes non consta no expediente da persoa interesada ningunha documentación que xustifique unha tramitación urxente ou prioritaria.

Segunda. Na actualidade estase desenvolvendo un Plan Especial de reforzo de persoal técnico no procedemento de valoración da discapacidade, operación cofinanciada pola

Unión Europea a través do Programa Operativo FSE Galicia con recursos REACT-UE. Por este motivo puxéronse en funcionamento 6 novos equipos de valoración da discapacidade na Sección de Cualificación e Valoración de Discapacidades de Vigo. A través desta actuación prevese reducir os tempos de espera para as valoracións”.

ANÁLISE

1. Confírmase o retraso que motiva na queixa. Ademais, coa información aportada tampouco se aporta previsión sobre a data de valoración e resolución, co que a incerteza continúa. O reclamante se queixa tamén de que lle indican unha espera de 1 ano ou ano e medio. Iso sucede a pesar de que o prazo é de 3 meses.

2. O informe tamén sinala que a solicitude non aporta motivo de urxencia ou prioridade -de entre os regulamentados-, polo que se tramita de forma estándar. Porén, a queixa subliña que o afectado padece esclerose múltiple, confirmada por informe médico, que a enfermidade cambiou a súa vida, e que está afectado por dores de cabeza.

Por tanto, tendo en conta que un motivo dos previstos para priorización é padecer esclerose múltiple de evolución rápida, segundo indica o propio informe, e que na documentación clínica -accesible para os equipos- pode comprobarse esta circunstancia, parece necesario que se aclare a mesma e se actúe de acordó co que proceda.

3. A través de diferentes queixas coñecemos os retrasos que sofren as valoracións de discapacidade que se clasifican como estándar. Como resposta as actuacións da Valedoría (recomendacións, actuacións de oficio e comentarios nos informes ao Parlamento de Galicia) a consellería informou da aplicación de medidas para reducir eses retrasos, fundamentalmente o reforzo de persoal, pero apreciase que as esperas persisten, en especial nalgunhas localidades.

4. A consellería menciona o aumento de persoal que xa indicara hai tempo e que por tanto se atopa operativo dende que se recibiron os primeiros informes que o indicaban. Porén, despois dun tempo considerable seguen producíndose retrasos de consideración. Iso fai preciso que se avalíen e adopten novas medidas que permitan evitar os reiterados retrasos, que se comprobaban dende hai tempo.

5. A persoa que reclamou por esta forma de actuar demanda a preservación de intereses especialmente protexidos na Constitución Española, que sinala que os poderes públicos realizarán unha política de prevención, tratamento, rehabilitación e integración das persoas con discapacidade, as que prestarán a atención especializada que requiran e ampararán especialmente para que gocen dos dereitos que este título (I) outorga a todos os cidadáns (art. 49).

CONCLUSIÓNS

Por todo o sinalado ata agora considérase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, da Valedora do Pobo, facer chegar a esa Consellería de Política Social e Xuventude a seguinte recomendación:

Que se determine se a valoración da persoa afectada é prioritaria, de acordo coa súa situación médica; que ás medidas xa aplicadas dende hai tempo se engadan as demais que sexan precisas para corrixir os retrasos nas valoracións de discapacidade, que prexudican ás persoas afectadas ao retrasar o acceso aos eventuais beneficios; que se aclare o nivel de retraso das valoracións estándar nos equipos de Vigo; e que se resolva sobre a valoración da persoa afectada no presente caso, posto que se atopa demorada.

Agradecendo de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo, recordámoslle a necesidade de que no prazo dun mes de conta a esta institución da aceptación da recomendación formulada, no seu caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén no seu caso.

Ademais, en aplicación do principio de transparencia a partir da semana seguinte a data na que ditou esta resolución incluírase na páxina web da institución.

Saúdoa atentamente.

María Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo